

Cenab-ı Hak esma-i ilahiyesinin nakışlarını göstermek ve o esmanın cilvelerini ifade etmek için mahdut bir zeminde hadsiz nukuş göstermek ve küçük bir sahifede nihayetsiz maanileri ifade etmek hakikati ile ilgili mesleki bir iki misal verebilir misiniz?

Üstat Hazretleri **tahavvülat-ı zerratin** pekçok gayeleri, hikmetleri ve vazifelerinden bazılarını izah ederken üçüncüsünde şu ifadeleri kullanıyor:

“Nihayetsiz tecelliyât-ı esmâ-i ilâhiyenin nakışlarını göstermekle, o esmânın cilvelerini ifade için, mahdut bir zeminde, hadsiz nukuş göstermek, küçük bir sayfada nihayetsiz maânîleri ifade edecek olan hadsiz âyatları yazmak için, **Nakkaş-ı Ezelî, zerrâtı kemâl-i hikmetle tahrik edip, kemâl-i intizamla tavnif etmiştir.”(1)**

Burada açık bir şekilde, zerrelerin hareketi Allah'ın isim ve sıfatlarının manasını göstermek ve izhar etmek içindir, deniliyor.

Yani zerre her bir hareketinde Allah'ın isim ve sıfatlarını izhar ve ilan ediyor. Mesela, bir zerre, elma çekirdeğinde görev yaparken Allah'ın **Hafız** ismine ve **Fettah** ismine aynalık yapıp gösterdiği gibi, elma meyvesinin içinde görev yaparken, insanın midesine girip, bir azaya gitmek için yola çıkarsa, Allah'ın **Rezzak** ismini üzerinde ilan etmiş oluyor. Elma ağacındaki bir çiçekte görev yaparken Allah'ın **Müzeyyin** ve **Mücemmil** isimlerini ilan ediyorlar.

Küçük bir bağ veya bahçede, meyve ve sebzelere analık yapan toprağın içinde istihdam edilen zerreleri göz önüne alalım. Küçük bir bahçe veya tarla sayfasında orada yetişen farklı sebze (*mısır, domates, patlıcan, fasulye, biber, kabak, salatalık vs.*) ve meyvelerin (*erik, armut, ceviz, nar, portakal vs.*) her an ilim çerçevesinde değişen ve mizan ve ölçülü bir şekilde yenilenen halleri ile sayısız manalar ifade eden ayetlerin yazılmasında istihdam edilen zerreler, Allah'ın **Mün'im, Kerim, Muhsin, Rezzak, Musavvir, Müzeyyin, Alim** ve **Hakim** gibi birçok isimlerini sayısız diller ile ilan ediyorlar. Böylece, zerreler nihayetsiz manaları ifade eden sayısız ayetlerin yazılmasına, yani Allah'ın isim ve sıfatlarının bildirilmesine hizmet ediyorlar.

(1) bk. [Sözler, Otuzuncu Söz, İkinci Maksat.](#)